

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.,
0032 Oslo

Borgenhaugen, 05.10.2010

Høringsuttalelse fra RFF vedrørende utkast til forskrift om rammeplan for ingeniøruddanningene

Rådet for fylkeskommunale fagskoler (RFF) er et koordinerende organ som har alle fylkeskommunale fagskoler som sine medlemmer

Ønske om en utredning

Innledningsvis ønsker rådet å etterlyse en utredning om samspillet mellom de ulike tekniske utdanningene som tilbys i samfunnet i dag. Rådet mener det kan oppnås både en stor samfunnsmessig gevinst og en mulig kvalitetsøkning av utdanningssystemet ved å redusere antallet formelle hindre og i større grad tilstrebe sømløshet og fleksibilitet. Ingen vil tjene på at yrkesfagene blir en blindvei. Systemet må organiseres slik at det kan hentes ut sluttkompetanse på mange nivåer (både på fagskole- og høyskolenivå). Vi er kjent med at næringslivet er opptatt av praktisk kompetanse i et nærings- og samfunnsperspektiv.

Om relasjonen til Y-veien

RFF er opptatt av at ingeniøruddanningen skal være en kvalitativt god utdanning med faglig tyngde på ingeniøremnene og forskningsbasert kompetanse. RFF registrerer at studentene som tas opp gjennom Y-veien godskrives kompetanse på ingeniøruddanningsnivå på grunnlag av kompetanse fra videregående opplæring gjennomført i løpet av ingeniøruddanningen. Som fagskoler har vi god kjennskap til søkere med fagbrevsbakgrunn og har problemer med å forestille oss hvordan slik godskriving kan praktiseres uten at dette går ut over kvalitet og faglig nivå. I forskriftsutkastet står det vitterlig studenter tatt opp via Y-veien skal ha fellesemner (avsatt tid til mål fra videregående skoles læreplaner) tilsvarende et halvt års studium og dermed fritas denne gruppen fra 10 studiepoeng fellesemner, 10 studiepoeng programemner og 10 studiepoeng i teknisk spesialisering med grunnlag av tilsvarende emner ("realkompetanse") i fagbrev (grunnutdanningen fra vgo). Konsekvensen av dette blir da at fellesemnene som ikke skulle gi studiepoeng, likevel ender opp som 30 studiepoeng, om en skal oppnå samme antall studiepoeng som for en Bachelorgrad. Vi har vanskelig for å se annet enn at dette innslaget av videregående opplæring i ingeniøruddanningen vil måtte føre til en nivåsenkning av Bachelorgraden.

Opptak på grunnlag av fagskole:

Studenter med fagskoleutdanning kan tas opp på grunnlag av fagbrev eller tilsvarende realkompetanse. En student med gjennomført fagskoleutdanning har faktisk gjennomført en toårig tertiærutdanning som bygger på dette grunnlaget. RFF mener at søkere som har teknisk fagskole i tillegg, definitivt stiller kompetansemessig sterkere enn søkere med kun fagbrev. Samfunnet har stort behov for kompetent teknisk personell og det bør være et felles mål å legge til rette for at de forskjellige utdanningene utfyller hverandre i stedet for å konkurrere. Nyutdannede som kan vise til praktisk erfaring i tillegg til gode fagskole- og høyskoleresultater er sterkt etterspurt i arbeidslivet. Slik sett har Y-veien sin berettigelse. Fagbrev er opptakskrav ved teknisk fagskole. I tillegg har disse fagarbeiderne ofte adskillig lengre yrkespraksis enn de som rekrutteres inn i Y-veien.

Næringslivet har gjennom det nasjonale utvalget (NUTF) vært en sterk pådriver for at studentene i sin fagskoleutdanning får bygget opp et yrkesrettet redskapsfundament der matematikk, fysikk og kommunikasjon (språk) i stor grad blir integrert i de tekniske emnegruppene (modulene). Denne yrkesrettingen og integreringen vil styrke studentenes forståelse for den mer abstrakte matematikken/fysikken de blir eksponert for om de ønsker å gå videre i ingeniørutdanningen. I tillegg får de en omfattende opplæring i ledelse, økonomi og samhandlingsforståelse i et livslangt læringsperspektiv. Fagskoleutdanning er i utgangspunktet en avsluttende utdanning. Til tross for det, er det et faktum at fagskoleutdannede som har supplert sin utdanning med en ingeniørutdanning, er en svært etterspurt gruppe i arbeidslivet. Dette bør være et incitament for å legge til rette for at det blir utdannet flere slike.

Under punkt A (om § 5c) i høringsbrevet påpekes det at det ikke eksisterer en nasjonal studieplan for teknisk fagskole. Det kan delvis være riktig, men det er utarbeidet en nasjonal standard som alle fylkeskommunale tekniske fagskoler følger. I tillegg er jo hvert enkelt tilbud NOKUT-godkjent og planverket tilpasses nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk med læringsutbyttebeskrivelser. For likevel å sikre at søkere med fullført toårig fagskoleutdanning i tekniske fag innehar allmennfaglig minimumskompetanse ved opptak til ingeniørutdanningen, må det forutsettes at fagskoleutdanningen inneholder minimum 10 fagskolepoeng i yrkesrettede realfagsemner (matematikk og fysikk) tilsvarende 8,33 % av fullt studieomfang og 12 fagskolepoeng i yrkesrettet kommunikasjon (engelsk og norsk) tilsvarende 10 % av fullt studieomfang.

Om fritaksbestemmelser

For å synliggjøre at tertiærutdanning tatt ved en fagskole er likeverdig med tertiærutdanning tatt ved en høyskole, mener RFF at begrepet 'fritak' bør erstattes med begrepet 'godkjenning' ('- av inntil 60 studiepoeng").

RFF mener videre at det bør utarbeides et generelt system for godkjenning av 60 studiepoeng for alle som har gjennomført toårig teknisk fagskole etter nasjonal standard. RFF mener at et generelt system vil kunne bidra til enklere og mer sømløse overgangsordninger enn dagens praksis. Praksis varierer fra at enkelte ingeniørutdanningsinstitusjoner i dag gir generell godkjenning, andre har skrevet skoleavtale med bestemte fagskoler og igjen andre behandler en og en student til tross for at de har gjennomført samme utdanning. Dette gir rom for forskjellsbehandling til tross for likt grunnlag og er til stor frustrasjon blant studentene som blir forskjellsbehandlet.

Oppsummering

Kort sagt ønsker RFF at teknisk utdanning skal ha en tydelig og synlig vei gjennom utdanningssystemet med mulighet for å hente ut kompetanse på flere nivåer slik at næringslivet

får den kompetansen det til enhver tid er behov for. Vi tror alle er tjent med at det er smidige og klare overgangsordninger mellom utdanningene, og at utdanninger på samme nivå anses som likeverdige.

Med vennlig hilsen

Aud Larsen
leder for RFF

E-post: RFF-leder@fagskole.org

Fasttelefon: 69 97 33 00

Mobil: 926 25 770